

HRVATSKO
KATOLIČKO
SVEUČILIŠTE
ZAGREB
UNIVERSITAS
STUDIORUM
CATHOLICA
CROATICA
ZAGREBIA

Detaljni izvedbeni plan

Akadska godina:
2024/2025

Semestar:
Ljetni

Studiji:
Povijest (R)
Povijest
(dvopredmetni) (R)
(izborni)
Sociologija
(dvopredmetni) (R)
(izborni)

Godina studija:
1

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU

Naziv kolegija: Uvod u arhivistiku

Status kolegija:
Obvezni

ECTS bodovi: 2

Ukupno opterećenje kolegija

Vrsta nastave

Ukupno sati

Predavanje

15

Seminar

15

Mjesto i vrijeme održavanja nastave: HKS - prema objavljenom rasporedu

II. NASTAVNO OSOBLJE

Nositelj kolegija

Ime i prezime: Stipančević Mario

Akademski stupanj/naziv:

Kontakt e-mail:
mstipance@hrstud.hr

Telefon:

Suradnici na kolegiju

III. DETALJNI PODACI O KOLEGIJU

<p>Opis kolegija</p>	<p>Ciljevi: upoznati studente s temeljnim arhivističkim pojmovima, postupcima i zakonskim okvirima postupanja s arhivskim gradivom, obratiti pozornost na razliku među javnim i privatnim arhivima, ponuditi uvid u mrežu institucionaliziranih pismohrana i arhiva u Hrvatskoj te pojasniti dostupnosti arhivskoga gradiva u kontekstu ozbiljnih historiografskih istraživanja. Sadržaj : historiografija počiva na poznavanju i proučavanju arhivskih vrela, odnosno na pronalaženju, vrednovanju, komentiranju i sintetiziranju podataka iz odabranih i sačuvanih dijelova ukupne pisane povijesne baštine. Bez poznavanja izvora, a time (posredno) ustanova i djelatnosti koje o njima skrbe, nema niti ozbiljnog historiografskog rada. Sa spomenutim je izravno povezana arhivistika koja danas spada u red informacijskih znanosti. Njezina je temeljna zadaća omogućiti precizan i brz pristup traženom sadržaju. Ponekad i nauštrb cjelovitijeg razumijevanja arhivskoga gradiva, a poradi pravovremenog zadovoljavanja korisničkih zahtjeva. Svojevrsni raskorak između historiografskog i informacijskog pristupa obilježje je današnje suvremene hrvatske arhivistike. Upoznavanje studenata s pokušajem pomirbe tih načela u svakodnevnom radu arhivista jedan je od temeljnih ciljeva predmeta. Ne samo teorijski, nego (ponajviše) i praktično – kroz izravan rad na obavijesnim pomagalicama i arhivskom gradivu.</p>
<p>Očekivani ishodi učenja na razini kolegija</p>	<p>1. Ovladati temeljnim arhivističkim pojmovima. 2. Prepoznati temeljne procese iz hrvatske, europske i svjetske arhivistike od 18. stoljeća do suvremenog doba. 3. Ovladati temeljnim znanjima iz arhivistike kao pomoćne povijesne znanosti. 4. Prikupljati stručnu i znanstvenu literaturu i istraživati izvore u arhivima, knjižnicama, muzejima i drugim ustanovama. 5. Usvojiti najvažnija načela pretraživanja, sređivanja te opisa arhivskoga gradiva. 6. Aktivno i argumentirano sudjelovati u nastavi. 7. Koristiti suvremene informacijske i komunikacijske tehnologije i vještine komuniciranja. 8. Steći potrebne vještine za nastavak studija, samostalan rad i stručno usavršavanje. 9. Pridržavati se etičkih načela u radu.</p>
<p><i>Literatura</i></p>	
<p>Obavezna</p>	<p>J. Ivanović, <i>Priručnik iz arhivistike</i>, Zagreb, 2010., str. 21-52, 64-74, 84-137, 231-274.</p> <p>J. Kolanović (ur.), <i>Pregled arhivskih fondova i zbirki Republike Hrvatske</i>, sv. 1, Zagreb 2006., str. xvii-xx.</p>
<p>Dopunska</p>	<p>J. Kolanović, Arhivistika i povijest upravnih institucija, <i>Arhivski vjesnik</i>, 1(1991-1992), str. 9-20.</p> <p>M. lučić, <i>Osobni arhivski fondovi</i>, Zagreb, 2014.</p> <p>J. Stipišić, <i>Pomoćne povijesne znanosti u teoriji i praksi</i>, Zagreb, 1991.</p> <p>B. Stulli, <i>Arhivistika i arhivska služba. Studije i prilozi</i>, Zagreb 1997.</p>
<p><i>Način ispitivanja i ocjenjivanja</i></p>	
<p>Uvjeti ispita</p>	<p>Redovito pohađanje nastave – prisutnost na najmanje 70% nastave prema studijskom programu i izvedbenom nastavnom planu.</p> <p>Zadovoljavajuće izveden praktičan rad na obradi arhivskoga gradiva (vježbe).</p>
<p>Način polaganja ispita</p>	<p>a) Nastavne aktivnosti – 70 % ocjene</p> <ul style="list-style-type: none"> • kolokvij – 30% • Praktični rad - 40% <p>b) Završni ispit – 30% ocjene (za prolaz je nužno točno riješiti više od 50%)</p> <ul style="list-style-type: none"> • pismeni ispit – 30%
<p>Način ocjenjivanja</p>	<p>Nastavne aktivnosti – kolokvij (pismeni); vježbe</p> <p>Završni ispit (usmeni).</p>
<p>Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava za prijenos</p>	

VRSTA AKTIVNOSTI	ECTS bodovi - koeficijent opterećenja studenata	UDIO OCJENE (%)
Pohađanje nastave	0,8	0
Kolokvij - međuispit	0,36	30
Praktični rad	0,48	40
Ukupno tijekom nastave	1,64	70
Završni ispit	0,36	30
UKUPNO BODOVA (nastava+zav.ispit)	2	100

IV. TJEDNI PLAN NASTAVE

Seminari

#	Tema
1	8. Obavijesna pomagala (sumarni i analitički inventari) 9. Fondovi uprave (državna i tijela javne vlasti) 10. Društveno političke organizacije/društva 11. Osobni i obiteljski fondovi (rukopisne ostavštine) 12. Zbirke / konvencionalno gradivo 13. Zbirke /nekonvencionalno gradivo 14. Djelatnost Fotolaboratorija /Središnjeg laboratorija za konzervaciju i restauraciju 15. Obilazak prostora Hrvatskog državnog arhiva

Predavanja

#	Tema
1	Uvodno predavanje - kratak pregled razvoja arhivistike u svijetu i u nas
2	Arhivsko gradivo - svojstva i definicije
3	Arhivsko gradivo - razlozi čuvanja
4	Arhivistička načela - provenijencija/prvobitni red
5	Organizacija gradiva u arhivima - fondovi i zbirke /digitalni arhivi
6	Dostupnost arhivskoga gradiva/ arhivsko i srodno zakonodavstvo
7	Kolokvij

Vježbe

#	Tema
1	Obavijesna pomagala (sumarni i analitički inventari)
2	Fondovi uprave (državna i tijela javne vlasti)
3	Društveno političke organizacije/društva

4	Osobni i obiteljski fondovi (rukopisne ostavštine)
5	Zbirke / konvencionalno gradivo
6	Zbirke /nekonvencionalno gradivo
7	Djelatnost Fotolaboratorija /Središnjeg laboratorija za konzervaciju i restauraciju
8	Obilazak prostora Hrvatskog državnog arhiva